

Oponentský posudek bakalářské práce
Vilém starší Popel z Lobkowicz. Šedá eminence
stavovského povstání

Miloš Fiala

FIALA, Miloš. *Vilém starší Popel z Lobkowicz. Šedá eminence stavovského povstání*. Bakalářská práce. Katedra historie Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni. Plzeň 2024. 74 s. + XIV s. příl.

Předkládaná bakalářská práce Miloše Fialy se zevrubně věnuje osobě šlechtice Viléma staršího Popela z Lobkowicz, který jako reprezentant protestantské šlechty v Čechách přímo zasáhl do přelomových dějin českého stavovského povstání. Ačkoli se tak nesporně jednalo o bezesporu významného muže, který jako jeden z třiceti stavovských direktorů či nejvyšší hofmistr Českého království bezprostředně ovlivnil české dějiny druhého desetiletí 17. století, byly doposud jeho životní osudy českou historiografií v zásadě opomíjeny. Tento nedostatek Fialova práce napravuje a v pěti hlavních kapitolách analyzuje, a rovněž se chvályhodně snaží interpretovat, dějiny lobkowického rodu, mládí, politickou angažovanost, závažnou roli ve stavovském povstání, závěr života i politický vliv Viléma staršího Popela z Lobkowicz.

Na úvod hodnocení je třeba zdůraznit Fialovu péči, pečlivost a zejména houževnatost, s níž se vydal do dosud nepřilíživě probádaných vod. Při využití početné sekundární literatury a také historických pramenů se mu podařilo vytvořit kvalitní odbornou biografii výše zmiňované osobnosti, která dozajista obohatí recentní českou historiografií. Základní záslužný vytyčený cíl přinést zásadní informace o životě Viléma st. Popela z Lobkowicz tak byl beze zbytku naplněn. Je nutno pochválit i tematickou obrazovou přílohu, v níž se zračí fakt, že autor absolvoval i terénní výzkum. I když je vědecký přínos předkládané bakalářské práce nesporný, musím však jako oponent upozornit na některé v zásadě marginální nedostatky, jež se s prací Miloše Fialy pojí. Ty jsou zejména formálního rázu. Při citacích sekundární literatury není možno v rozsahu stran svévolně zaměňovat užívání tu krátkého spojovníku (např. s. 48, 51, 52...), tu dlouhé pomlčky (např. s. 40, 44, 53, 55, 56, 57...). Což platí i pro textovou část ve významu rozsahu let (spojovník s. 12: „1567-1626“, pomlčka na téže s. 12: „1584–1613“). Rovněž je nutno v celé práci v citacích dávat stránkování za rok vydání, nikoli za ISBN (ne „...2020. ISBN 978-80-7660-005-8. s. 48.“), a to ještě s tečkou. Co se týče umísťování poznámek do vlastního textu, je nutno je dávat bezprostředně za interpunkční znaménka, nikoli jednou před a jednou za. Není možno též užívat dvě poznámky za sebou (s. 20 a jinde – „...Rudolf II. ^{79 80} Blíže...“). V citacích vícera titulů literatury za sebou je nutno tituly umístit do jedné poznámky a standardně užít středník. Rozhodně bych také neuváděl termín „čekanec na trůn“ (s. 26), nýbrž následník trůnu apod. Z historického hlediska je jen škoda, že Miloš Fiala neužil všechny známé prameny k Vilémově osobnosti, jako např. jeho korespondenci či soudní výpověď z dvacátých let 17. století. Zde se tak nabízí otázka proč.

I přes některé naznačené nedostatky se však jedná o bezesporu kvalitní bakalářskou práci, které vhodně sumarizuje poznatky o Vilému st. Popelu z Lobkowicz a obohacuje je rovněž o svůj, nikoli nepodstatný, výzkum archivních pramenů i jejich tištěných edic. Po nezbytných typografických či jazykových úpravách by si zmiňovaný šlechtic, výrazná osobnost českého stavovského povstání, jistě zasloužil, aby byla zmiňovaná bakalářská práce o jeho životě publikována formou biografické studie. Téma by se rovněž dalo v budoucnu vhodně rozšířit, třeba o komplexní zpracování angažmá rodu Lobkowiczů za třicetileté války. Jako otázku k obhajobě navrhuji se pozastavit u Vilémova vzdělání, jež se nese celou prací. Byť není jisté, jakého vzdělání se Vilémovi dostalo, je hodnoceno jako nedostatečné. Proč?

Vzhledem k přínosu práce a kvalitní práci s dobovými historickými prameny rád doporučuji bakalářskou práci Miloše Fialy k obhajobě s navrhovaným hodnocením „výborně“.